TALK OF THE CITY

Ο Γιώργος Χατζηβασίλης επιλέγει για σας «το ψυχογράφημα» του Αθηναϊκού Τύπου

Από τον Γιώργο Χατζηβασίλη

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Να μην αποκοπούμε από την Ευρώπη

Αυτό που προέχει τούτη την ώρα είναι να μην αποκοπεί η Ελλάδα από την Ευρώπη. Θα πρόκειται για οικονομική και γεωπολιτική καταστροφή. Υπάρχει ένας μεγάλος, έντιμος συμβιβασμός που μπορεί να αποτρέψει το «ατύχημα». Οι εταίροι και δανειστές πρέπει να θέσουν χαμηλότερους στόχους για τα πρωτογενή πλεονάσματα, μια καλή λύση επιμήκυνσης του χρέους και ένα νέο μηχανισμό επιτήρησης. Ο πρωθυπουργός θα χρειαστεί, όμως, να πάρει πίσω μεγάλο μέρος των εξαγγελιών του και να υλοποιήσει μεταρρυθμίσεις, που αποτελούν ανάθεμα για το κόμμα του. Πρέπει ο ίδιος να πείσει τους ψηφοφόρους του ότι ακυρώνοντας ιδιωτικοποιήσεις και μεγάλες επενδύσεις καθιστά την Ελλάδα παγκόσμια «Σπιναλόγκα», την ώρα που πραγματικά κομμουνιστικά καθεστώτα στρώνουν κόκκινα χαλιά για επενδυτές. Οι έξω ας αφήσουν τους δογματισμούς και τα τελεσίγραφα. Οι μέσα ας πιουν το πικρό, αλλά αναγκαίο ποτήρι των συμβιβασμών, μακριά από εθνικοπατριωτικές κορώνες που δεν βοηθούν σε καμία διαπραγμάτευση. Αυτή η υπόθεση είναι πολύ πιο σημαντική από κόμματα και πρόσωπα. Ολοι μας, και ασφαλώς η αντιπολίτευση, θα στηρίξουμε μια στροφή στον ρεαλισμό και τη λογική. Ο γκρεμός είναι μπροστά μας. Ας τον αποφύγουμε, όλοι μαζί!

ΑΥΓΗ ΤΟΥ ΘΑΝΑΣΗ ΚΑΡΤΕΡΟΥ

Σιγά μην κλάψω, σιγά μη φοβηθώ

Ευρώπη του Διαφωτισμού; Της δημοκρατίας; Της ισότητας; Ωραία ακούγονται όλα αυτά ως νοσταλγία κάποιου παρελθόντος. Ή έστω ως στόχος, όραμα, επιδίωξη κάποιου μέλλοντος. Αλλά απέχουν δισεκατομμύρια ευρώ από την πραγματικότητα, αν μιλάμε για την Ευρώπη του παρόντος. Για την επίσημη Ευρώπη, εννοείται. Την Ευρώωωωωπη μας. Με τη νομενκλατούρα της, τα μονοπώλιά της, τους Ντάισελμπλούμ της, την ΕΚΤ της, τα Eurogroup της, τους Σόιμπλέ της. Και το ευρώ της.

Θέλετε να την πούμε γερμανική Ευρώπη; Ευχαρίστως. Ευρώπη της άγριας χρηματιστικής απολυταρχίας; Πάλι ευχαρίστως. Δεν είναι και μακριά από την αλήθεια. Αλλά πάντως σε κάθε περίπτωση αυτή είναι Ευρώπη του Φόβου. Δεν θα πέσετε και τόσο έξω αν διακρίνετε ένα διαχωρισμό ανάμεσα σε εκείνους και στους άλλους. Σε εκείνους που εκφοβίζουν. Και στους άλλους που εκφοβίζονται. Κι αυτοί οι άλλοι, που εκφοβίζονται, δεν είναι τίποτε περίεργες μειοψηφίες. Είναι χώρες ολόκληρες. Λαοί ολόκληροι. Και κυβερνήσεις εκλεγμένες δημοκρατικότατα.

Αυτό που ζήσαμε στην Ελλάδα προεκλογικά, δεν είναι ελληνική πατέντα. Είναι η πολιτική μιας συμμαχίας του φόβου. Θα ψηφίσετε όπως θέλουμε, αλλιώς... Κι επειδή δεν ψηφίσαμε όπως ήθελαν, άρχισαν το αλλιώς. Θα πολιτευτείτε όπως θέλουμε. Θα φτωχύνετε όπως θέλουμε. Θα κάνετε μια δήλωση μετανοίας όπως θέλουμε. Κι όλα αυτά με ιταμές απειλές. Φόβος, φόβος, φόβος. Με τον Κέρβερο του φόβου στο πλάι τους εντέλλονται οι Βόλφγκανγκ, και οι Γερούν. Δεν έχουν ανάγκη αυτοί ούτε από λογική ούτε από διάλογο. Έχουν τα εργαλεία τους.

Αυτό βέβαια δεν είναι δημοκρατία. Ούτε ισονομία. Ούτε σεβασμός της λαϊκής κυριαρχίας. Πράγμα που δεν φαίνεται να τους απασχολεί. Δεν θα έπρεπε όμως να τους απασχολεί πού οδήγησαν την Ευρώπη οι κολασμένοι πρόγονοι των σημερινών ενάρετων, όταν πίστεψαν ότι με τα δικά τους εργαλεία φόβου θα υποτάξουν τους πάντες; Δεν έχουν καταλάβει πως όταν φτάσουν έναν λαό να διαλέξει ανάμεσα στην αξιοπρέπεια και στο φόβο, τότε μπορεί και ν' αρχίσει να τραγουδάει: Σιγά μην κλάψω, σιγά μη φοβηθώ;

Μπορεί να το έχουν καταλάβει και την κρίσιμη στιγμή να επιλέξουν τον διάλογο. Μπορεί και όχι. Σε κάθε περίπτωση, είναι βέβαιο ότι η Ελλάδα έχει μάθει πια πού οδηγούν τα ΝΑΙ. Καιρός να μάθουν κι αυτοί, με τη νέα ελληνική κυβέρνηση, πού οδηγεί το ΟΧΙ...

ΤΟ ΒΗΜΑ ASHOKA MODY*

Ο Ομπάμα ενώνει τη φωνή του με την Ελλάδα

Η πρόσφατη έκκληση του αμερικανού προέδρου Μπαράκ Ομπάμα να χαλαρώσει η λιτότητα στην Ελλάδα είναι αξιοσημείωτη _ και όχι μόνο επειδή προσυπογράφει την θέση της νεοεκλεγμένης ελληνικής κυβέρνησης στις διαπραγματεύσεις με τους επίσημους δανειστές της. Τα σχόλια του Ομπάμα αποτελούν ρήξη με την μακρά παράδοση της σιωπής που τηρούν επισήμως οι ΗΠΑ στις ευρωπαϊκές νομισματικές υποθέσεις. Όσοι επικρίνουν το ευρώ ή την διαχείρισή του κινδυνεύουν να τους απορρίψουν ως Αγγλοσάξονες ή, χειρότερα, ως πολέμιους της Ευρώπης. Η βρετανίδα πρωθυπουργός Μάργκαρετ Θάτσερ είχε διαβλέψει ορθά την τρέλα μιας ευρωπαϊκής νομισματικής ένωσης.

Γι' αυτό ακριβώς η δήλωση του Ομπάμα αποτελεί μια πνοή φρέσκου αέρα. Μια μέρα νωρίτερα, η γερμανίδα καγκελάριος Άνγκελα Μέρκελ είχε δηλώσει ότι η Ελλάδα δεν πρέπει να περιμένει περαιτέρω ελάφρυνση του χρέους και ότι οφείλει να διατηρήσει τη λιτότητα. Εν τω μεταξύ, ύστερα από μέρες κεκαλυμμένων απειλών, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα βρίσκεται στα πρόθυρα του να διακόψει την χρηματοδότηση προς τις ελληνικές τράπεζες. Οι φύλακες της χρηματοοικονομικής σταθερότητας μεγεθύνουν το αποσταθεροποιητικό bank run.

Η ρήξη του Ομπάμα με την παραδοσιακή σιωπή είναι ακόμη πιο αξιοσημείωτη διότι ούτε καν το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο δεν αντιτίθεται στην ορθοδοξία που επιβάλει η Γερμανία. Όπως δήλωσε η επικεφαλής του Κριστίν Λαγκάρντ, «ένα δάνειο είναι ένα δάνειο και αποτελεί ένα συμβόλαιο. Η αθέτηση, η αναδιάρθρωση, η αλλαγή των όρων έχουν επιπτώσεις».

Οι καθυστερήσεις και τα λάθη στον χειρισμό της ελληνικής κρίσης ξεκίνησαν νωρίς. Τον Ιούλιο του 2010, η Λαγκάρντ, που ήταν τότε υπουργός Οικονομικών της Γαλλίας, παραδέχθηκε την ζημιά που προκλήθηκε από εκείνες τις αρχικές καθυστερήσεις. Πολλές κατηγορίες μπορούν να διατυπωθούν. Ο Ομπάμα ενδεχομένως άργησε να φθάσει στο σωστό συμπέρασμα, αλλά εξέφρασε αυτό που θα έπρεπε να ήταν μια προφανής αλήθεια: «Δεν μπορείς να συνεχίζεις να πιέζεις χώρες που βρίσκονται εν μέσω ύφεσης».

Αν τα λόγια του Ομπάμα μετρούν, πρέπει να συνεχίσει να πιέζει υπέρ του είδους της συμφωνίας που χρειάζεται η Ελλάδα _ μια συμφωνία που να ολισθαίνει μάλλον προς την υπερβολικά πολλή άφεση χρέους, παρά προς την υπερβολικά λίγη. Πρόσφατες αναλύσεις δείχνουν ότι η ελάφρυνση του επίσημου χρέους της Ελλάδας είναι αναμφίβολα επιθυμητή διότι ακόμη μία ψευδο-συμφωνία θα κρατήσει την ελληνική οικονομία σε ύφεση και το πρόβλημα σύντομα θα επανέλθει. Αν οι ευρωπαϊκές ευαισθησίες πρέπει να ικανοποιηθούν, η αποπληρωμή του ελληνικού χρέους να σχεδιαστεί για εκατονταετία. Εν τέλει, η άφεση χρέους ωφελεί τόσο τους πιστωτές όσο και τους δανειζόμενους. Οι πιστωτές το γνωρίζουν τουλάχιστον από τον 16ο αιώνα, όταν ο βασιλιάς Φίλιππος Β' της Ισπανίας έγινε ο πρώτος επίσημος που έκανε στάση πληρωμών. Όπως είπε και ο Χριστός, «είναι πιο ευλογημένο να δίνεις παρά να παίρνεις».

Οι ευρωπαϊκές Αρχές πρέπει να καταλάβουν ότι η επόμενη πράξη της ελληνικής αυτής τραγωδίας δεν θα περιοριστεί στην Ελλάδα. Αν η ανακούφιση δεν επέλθει, η πολιτική δυσαρέσκεια θα εξαπλωθεί, οι εξτρεμιστικές δυνάμεις θα ενισχυθούν και η επιβίωση της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ενωσης θα τεθεί σε κίνδυνο.

**Ο κ. Ashoka Mody διδάσκει Διεθνή Οικονομική Πολιτική στο Woodrow Wilson School of Public and International Affairs του Πανεπιστημίου Πρίνστον και είναι συνεργάτης του οικονομικού θινκ τανκ Bruegel στις Βρυξέλλες. Είναι πρώην υπεύθυνος του ΔΝΤ για τη Γερμανία και την Ιρλανδία.*